

10. Voert Rusland in Oost-Oekraïne een bevrijdingsoorlog?

Opinieartikel, 25 mei 2022

Westerse media verspreiden het beeld dat Rusland in Oost-Oekraïne geen steun bij de lokale bevolking zou hebben voor zijn invasie. Maar de Donbasrepublieken Donetsk en Loegansk, evenals de bezette aangrenzende districten zijn overwegend Russisch sprekend en Russisch gezind. Rusland claimt in die regio's een bevrijdingsoorlog te voeren. Het Westen en Oekraïne wijzen iedere suggestie voor een referendum over hertekening van de internationale grenzen bij voorbaat van de hand.

Na de 'Maidan Staatsgreep' (in de westerse media aangeduid als 'Maidan Revolte') in februari 2014, organiseerden de regionale besturen van de autonome republiek de Krim (2,5 miljoen inwoners) en de 'oblasten' Donetsk (4 miljoen) en Loegansk (2 miljoen) in mei 2014 onafhankelijkheidsreferenda. Op de Krim stemde 95 procent voor onafhankelijkheid (opkomst 80 procent), in Donetsk 89 procent (opkomst 75 procent) en in Loegansk zelfs 96 procent (opkomst 75 procent). Alle drie de Russisch gezinde gebieden verklaarden zich na de referenda onafhankelijk. Westerse critici kunnen vraagtekens zetten bij deze cijfers, maar kunnen ook niet ontkennen dat de gebieden in grote meerderheid Russisch sprekend en gezind zijn. Omdat opdeling van Oekraïne voor zijn regering en de westerse naties onbespreekbaar was, werden de referendumuitslagen niet erkend. Rusland erkende de referendumuitslag van de Krim wel, waarna de Krim opname binnen de Russische Federatie vroeg. President, Federatieraad en Doema honoreerden dat verzoek en voltrokken in maart 2014 de annexatie van de Krim.

Donetsk en Loegansk bleven onafhankelijk en verkozen in 2014 nieuwe regeringsleiders en parlementen. Oekraïne ontketende daarop een burgeroorlog en veroverde het westelijk deel van de afgescheiden volksrepublieken. Het beruchte nationalistische Azov-bataljon veroverde toen de havenstad Marioepol. Rusland hield zelfs daarna de onafhankelijkheidsverklaringen van de zelfverklaarde Donbas republieken af en pleitte voor een autonome positie van de beide oblasten/volksrepublieken binnen Oekraïne. Deze 'autonomieregeling' werd in 2015 opgenomen in de Minsk-akkoorden, maar is door Oekraïne nooit uitgevoerd. Als gevolg van de Oekraïense bombardementen

vluchtten tussen 2014 en 2022 ongeveer 700.000 burgers vanuit de Donbas naar Rusland en kregen daar onderdak. Het Russische persbureau TASS meldt dat er sinds het begin van de 'militaire operatie' tussen 24 februari 2022 en begin mei 2022 ongeveer 1 miljoen grotendeels Russisch sprekende vluchtelingen uit Oekraïne in Rusland bij kwamen, wat het totaal op 1,7 miljoen brengt. Pas op 21 februari 2022 acht jaar na de 'Maidan Staatsgreep', erkende de Russische president Poetin de onafhankelijkheid van Donetsk en Loegansk.